

یوم آشدار

۱

ابوطالب

فرمان دعوت نزدیکان:

پس از سه سال از رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، فرشته وحی نازل شد و فرمان خداوند را برای دعوت خویشاوندان و بستگان نزدیک به او ابلاغ کرد: خویشاوندان نزدیک خود را انداز کن، و بال و پر (مهر و نرمی) خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی کرده‌اند، پهن کن و اگر از تو نافرمانی کنند، بگو: من از آنچه شما انجام می‌دهید بیزارم.

دعوت

از خویشاوندان

با نزول این آیه، پیامبر خاتم به علی علیه السلام دستور داد غذایی که تمام آن، یک ران گوسفند و یک من شیر بود، آماده سازد و فرزندان عبدالمطلب را دعوت کند تا امر خداوند را به آنان ابلاغ کند و علی علیه السلام چنین کرد. حدود چهل نفر جمع شدند که در میان آنان ابوطالب، حمزه و ابولهب نیز بودند. غذا (چنان که اشاره شد) کم بود و به صورت عادی برای آن جمعیت کافی نبود؛ اما همگی خوردند و سیر شدند و چیزی از آن کم نشد. ابولهب گفت: «این (اشاره به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله) جادو کرده است». سخنان ابولهب، مجلس را از طرح دعوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خارج کرد و پیامبر از طرح موضوع منصرف شد و جلسه بدون اخذ نتیجه پایان یافت.

۲

عباس بن
عبدالمطلب

دعوت دوباره نزدیکان

با دستور پیامبر اکرم (ص) بار دیگر علی (ع) مأموریت یافت که با همان ترتیب قبلی غذا تهیه و از خویشاوندان پیامبر دعوت کند. بار دوم و یا بار سوم حضرت ختمی مرتبت پس از صرف غذا فرمود: «ای فرزندان عبدالمطلب! به خدا قسم در میان عرب، جوانی را سراغ ندارم که چیزی بهتر از آنچه من برای شما آورده‌ام، برای قومش آورده باشد. من خیر دنیا و آخرت را برای شما آورده‌ام. خدا به من فرمان داده است تا شما را به سوی او فراخوانم، اکنون کدام یک از شما مرا یاری می‌کند تا برادر من و (وصی و) جانشین من در میان شما باشد؟» هیچ کدام پاسخ ندادند.

۳

حمزه بن
عبدالمطلب

۴

جانشین ۱۳ ساله

علی (ع) که از همه کوچک‌تر بود، گفت: «ای پیامبر خدا! من تو را یاری می‌کنم». حضرت فرمود: بنشین. و سه بار این قضیه تکرار شد. پیامبر (ص) فرمود: این برادر، وصی و جانشین من در میان شماست. سخن او را بشنوید و از او اطاعت کنید». جمعیت برخاستند؛ در حالی که می‌خندیدند و به ابوطالب می‌گفتند: «محمد امر کرد که از پسر ت اطاعت کنی و به حرف او گوش فرادهی (در حالی که از همه کوچک‌تر است)» این قضیه در میان مورخان به نام‌های «یوم الدار»، «روزی که در خانه پیامبر جمع شدند»، «بدء الدعوة، آغاز دعوت» و «یوم الانذار» یاد شده است. جمع زیادی از مورخان و مفسران آن را نقل کرده‌اند

پیامبر اکرم (ص)

علی بن ابیطالب
۱۳ ساله
جانشین پیامبر